

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 07900

BLETER OYFN VINT

Yehiel Yeshuaia Trunk



THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION



NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG



MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center



The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

י . י . ט 70 נק

בלעטער אויפן ווינט

לידער

ארויסגעגעבן פון
יהואש ברענמש 521 ארבעטער רינג,
ניו יארק, 1944

Copyright 1944

by

J. J. TRUNK

יוטה'ן מיין הארציקע בתיחידה.

ימים שיידן אונז פאנאנדער —
בענקשאפט פאראייניקט אונז.

לידער האָב איך אָנגעהויבן שרייבן נאָכדעם ווי איך בין
אַלט געוואָרן פּופציק יאָר. עס זענען, אַזוי צו זאָגן, געזאָנגען
פון דער עלטער. דער בעסטער באַווייז אַז איך האָלט לידער
שרייבן נישט פאַר מיין אייגנטלעכן שריפטשטעלערישן באַרוף
און איך פיל מיך נאָר ווי אַ גאַסט אין די געמעכער פון דער
מוזע. מעגלעך, אַז איך האָב געהאַט אַ באַדערפעניש צו זאָגן
אין פּערז דאָס, וואָס כ'האַב פאַרשוויגן אין דער פּראָזע. פּערז
איז די פאַרם פון דער אינטימסטער פאַרשוויגנקייט: דער
ריטמוס פון דעם גאָר באַהאַלטענעם אין דער נשמה.

איטליכעס ליד וואָס כ'האַב אָנגעשריבן האָב איך געמיינט
אַז עס איז דאָס לעצטע. לידער טויכן אויף ווי ווייטע לייכטער
וואָס ווינקען אין דער פינצטערניש און מיר ווייסן נישט פון
וואָנען זיי קומען, און ווען זיי קומען און וואָס זיי זענען מיט
אונז אויסן. לידער זענען ווי די בשורה־טויבן פון דערקענטענישן
פאַר וועלכע מיר האָבן די ווייניקסטע ווערטער.

איך האָב די דאָזיקע קליינע זאַמלונג אָנגערופן „בלעטער
אויפן ווינט“ און איך גלויב אַז דערמיט האָב איך צום ריכ-
טיקסטן אויסגעדרוקט וואָס איך טראַכט אַליין וועגן זיי.

איך וויל אויסדריקן מיין דאַנק דעם „יהואַס־ברענטש 521
אַרבעטער־רינג“ וואָס זיי האָבן זיך באַמיט דאָס דאָזיקע ביכל
אַרויסצוגעבן — און גאָר באַזונדער וויל איך דאַנקען מיין טייערן
פריינט און חבר ש. סלוצקי פאַר זיינע וואַרימע געפילן צו מיר
זינט איך בין אין אַמעריקע און פאַר זיין פריינטשאַפטלעכע מי-
ביים סדרן און אַרויסגעבן דאָס ביכל.

י. י. טרונק

ניו־יאָרק, מערץ, 1944.

געזאנג צו די מוזעס

ס'האט זיך אויסגעלאָשן די וועלט. די זון — אַ צאָנקענדיקע
לאַמפּ

האַט אויפגעהערט צו ברענען.
פון די הימלען איז דער טאָג אַנטלאָפן.
פינצטער איז דער וועג. איך האָב נישט מער צו האָפן.
אַפגרוגטן און סופן.
בין געבליבן אַליין מיט מיין אייגענעם דערקענען.

דערקענען איז אויך אַ וועלט מיט טעג און נעכט און זונען.
כ'צינד-אָן די וועלט אינם דערקענען ווי אַ פלאַם אין קנויט, —
און באַשאַפּ מיין אייגן לעבן און באַשאַפּ מיין אייגענעם טויט.
און ליכטיק ווערט מיין טויט.
מיין אויג אַליין ווערט זון — און ס'ווערט דער וועג געפונען.

אַ, מוזעס, איר הויזט אין טונקעלע געמעכער.
טונקל ווי תהום איז מיין געזאַנג.
אַ טרויער, וואָס לאַכט איז מיין געדאַנק.
פון טויט און דערקענונג האָב איך געמישט דאָס געטראַנק,
וואָס כ'גים פאַר אייך אויס פון מיין בעכער.

ליבען-לידער

דער טויטן-קאפ

כ'האב מער קיין זין נישט פאר בלויקייט און פאר פרויען.
קדוגשאפט האט מיר אפגעקילט דאס בלוט.
ביסט געקומען אין אן אומפארזיכטיקער מינוט.
ס'האבן זיך געשפיגלט אין דיינע בלויע אויגן
אלע טויען.

די צייט האט מיינע האר פארווייסט,
די לאנגע צייט פון ווארטן.
איינגעשלאסן אין פיר טונקעלע ווענט.
איז מיין וועלט געווען דאס קארגע ליכט, וואס ברענט
אויף א טיש א הארטן.
א הוילער טויטנקאפ.
א טינטערטאפ.
באשריבן פארגאמענט.
גייסט.

האָסט אַנגעקלאַפט אין מיין קליינער פענצטער-שויב
האָסט באַרירט די שויב לייכט און לינד
ווי אַ זומער-ווינט
און געפליסטערט: כ'בין געקומען.
דיין אַטעם האָט געשמעקט מיט פעלדער און מיט בלומען.
אויפן דאָך האָט געוואַרקעט די טערקלטייב.

האָסט געזאָגט צו מיר:
„קום צו מיר,
קלוגער און באַטריבטער.
פונעם שוואַרצן חכמה-קוואַל אין טינטער-טאַפּ
אַנטלויף געליבטער.
אויפן געלן פאַרגאַמענט און אין טויטנקאַפּ
הויזט אַ טרויעריק וויסן“.

כ'האב מיך א הייב-אויף געמאן פון ביכער-שטויב
געעפנט דאס פענצטער קוים,
געוואלט גיין דיר אנטקעגן.
האסט מיך אפגענארט — א פאלשער טרוים.
אינדרויסן האט אן אלטער אויסגעדרארטער בוים
זיך געטרייסלט אין ווינט און אין רעגן.
אויפן דאך האט נישט געווארקעט די מערקלטייב

די נאכט איז הארכסטיק-פויל,
ווי שפיגען קריכן שאטנס אויף די ווענט.
אויפן טיש דאס קארגע ליכט,
קוים וואס ס'ברענט.
דער שווארצער קוואל פון קלוגשאפט גלאנצט אין
מינטערטראפ.
מיט הוילע טיפע לעכער קוקט דער מויטנקאפ.

**
*

פון מיר האָט אַרויסגעשטרעלט
אַ גרויסע ליבשאַפט
ווי אַ וואונדערלעך ליכט.
איך ווים נישט
ווי אזוי
האַסט זיך שטיל פאַרבלאַנדזשעט
אַ קליינע פשוטע פרוי,
אינעם קרייז
פון מוין ליכט.
דיין געזיכט
איז געוואָרן לייטזעליק.
וואונדערלעך האָט אויפגעשיינט
דיין ווינציקע געשטאַלט.

מיין ליכטיקייט האָט דיך פאַרבלענדט
ווי אַן אומבאַקאַנטע זון.
דו האָסט דיך אַליין נישט דערקענט.
אויף דיינע הענט
האַט געלויכטן מיין גרויסע ליבשאַפט
ווי עס לייכטן די פאַרנאַכטן אין די בלעמער
פון בלומען.
הינטער באַהאַלטענע ווענט
האַבן דיך געזען אין מיין גאַלד פאַרבענקטע געמער
און געפליסמערט : זי איז דאָ.
דו האָסט נישט פאַרשטאַנען די וואונדערפולע שעה.
און נישט באַנומען דאָס וואונדערלעכע געפיל.
פאַר דיר איז עס געווען נישט מער ווי שפיל.
נישט מער ווי שפיל.
ביסט געוואָרן אומגעדולדיק און מיד
און געזאַגט : גענוג.
האַסט גענומען און צעבראַכן די גאַלדענע קרוג
פון מיין ליבשאַפט.

שטיל האָט געגליט

די זון

עס האָבן גערוישט די גראָזן.

די הימלען זיינען געווען טונקל-רויט.

דו האָסט דיך פון מיר אָפּגעווענדט.

מיך פאַרלאָזן.

ביסט אַבער, אַ פרוי, געוואָרן אויסגעלאָשן

ווי אַ קנויט

וואָס האָט אָפּגעברענט.

אויך איך האָב דיך מער נישט דערקענט.

פאַר מיר זיינען דיינע טריט

שטיל פאַרגאַנגען אין די גראָזן,

אין די רוישנדיקע גראָזן.

א פ ש ר

אפשר —

מיין ליבשאפט צו דיר איז אַ חלום.
דער רויטער שמעטערלינג
פלאַטערט נישט
אויף דער ווייסער פעלד-בלום
אין גאַלד פון טאָג.
דער עפל-בוים שמעקט נישט מיט עפל.
אויף דער ווערבע זינגט נישט דער פויגל.
איבער די שמילע וואַסערן
שווימט נישט דער שוואַן.

אפשר —

מיין ליבשאפט צו דיר איז אַן אייביקע וואַרהייט.
דער רויטער שמעטערלינג
פלאַטערט
אויף דער ווייסער פעלד-בלום
אין גאַלד פון טאָג.
דער עפל-בוים שמעקט מיט עפל.
אויף דער ווערבע זינגט דער פויגל.
איבער די שמילע וואַסערן
שווימט דער שוואַן.

**

דו ווילסט אייביקייט —
כ'האָב נישט מער ווי מיין אייגענע צייט.
איך האָב נישט מער ווי מיין טיפע פרייד,
און מיין לייד,
נישט מער, ווי מיין לעבן וואָס פאַרגייט.

דו ווילסט אומענדלעכקייט —
איך האָב נישט מער, ווי דעם צאַרמן, ציטערדיקן רוים
פון אַ בלאַסער קווייט.

דו ווילסט אַלדאָס גוטס און האָב —
פון דער וועלט די ברייט און גרויס.
און איך האָב בלויז
דיך, אַוועקצולייגן אויף דיין שוים
מיין מידן קאַפּ.

ליבסמע, טו-אויף דיינע אויגן,
טו דיך אויף, און שמיל
האַרץ צו, און ווענד
דיין בלויען בליק צו מיר.
בין געקומען פון דער נאַכט.
כ'קלאפ אָן אין דיין מיר.
ס'איז פולגעבראַכט.
אַלע ווייטקייטן זענען פאַרברענט.
רוים און צייט — פאַרלענדט.
דאַס אומבאַקאַנטע — דערקענט.
די וועלט די אומענדלעכע
טראַג איך דיר צו אין מיינע הענט.
אין עטלעכע בלאַסע ווינטער-קווייטן
האַב איך איינגעוויקלט פאַר דיר
אַלע אייביקייטן.

ליבע

דער וואלד רוישט אין ווינט און אין רעגן.
נאכט. עם טוט א בליץ-אויף א ליכט.
א וואונדערלעך פרויען-געזיכט
שיילט זיך ארויס פון די וואלדיקע וועגן.

א פרויען-פיגור — ווי א ראקאטא-ליאלקע.
א, איך האב זי דערקאנט.
קליין, צירלעך-מאנירלעך —
די ראקאטא-לאקן גרוי,
לאכט רואיק און קאלט
אינם ביינאכטיקן וואלד,
די אויגן קוקן גרויס און בלוי.
א דויטער שיין בליט-אויף אויפן פינצטערן האַריוואַנט.

נאכט און ווינט. אונטער א צעהויקערטן בוים
מאנצט זי לייכט אינם ווייסן פאלדיקן קלייד,
ווינט זיך אינם ווינט ווי א ווייסע וואונדערלעכע קווייט.
אינם רעגן שפילט עמיץ אויף א פלייט.

א, פרויען-פיגור, ביסט ווארהייט? ביסט טרוים?

א, פרויען-פיגור, ביסט ליבע? ביזט טויט?

ווער ווייס?

אפילו אין דער נאכט איז דיין פנים גאר ווייס. —

דער פינצטערער הימל ווינקט רויט.

א, פרויען-פיגור! א, שיקזאל! דו רופסט מיך, איך גיי.

אין ביינאכטיקן גראז דיינע טריט

פארווייען ווי דאס שענסמע און טרויעריקסטע ליד.

איך מאך-צו די אויגן — מיך ציט

צו ליבע, צו טויט.

דער פינצטערער הימל ווינקט רויט:

פארגיי!

ס'איז אלצדינג פארביי.

איך גיי.

**

פוק, פוק, קלאפט די צייט.
כ'זאל זיין גרייט.
זי איילט און פארגייט.
איך בין ווינציק און אן באטייט.

געליבטע, צוזאמען מיט דיר
וועל איך געפינען די מיר
צו דער צייטלאזיקייט.

ווי טיף-רואיק עם זיינען
די צייטלאזע פליינען!
דארט וועלן מיר זיך קוקן אין די אויגן
און זיך האלטן פאר די הענט.
מיר וועלן טרעטן
ווי אין א מאנץ א שטומען.
די טעג וועלן זיך שיטן אויף אונזערע קעפ
ווי צעעפנטע בלומען.

אלע זונען וועלן שטוינען
און זאגן :
זיי זענען געקומען.
און ארונטערנעמען די גאלדענע קרוינען.
די וועלטן וועלן אפשטעלן זייער גאנג.
די לבנות וועלן לאכן
אין די הימלען פון דער נאכט,
און שווימען אין די וואלקנס.
ווי גרינע לאמטערן
וועלן פינקלען איבער אונדז
די שטערן.

כ'ליג קוים איין אין בעט

כ'ליג קוים איין אין בעט
און וויל עס זאל שוין מאַנגן.
אין האַרץ אַ גרויסע אומרו,
ווי ס'וואַלט מיר עמעץ זאָגן:
היינט וועט דיר עפעס קומען.
ווען עס גרויט דער באַגינען,
טו איך אַ מאַך-אויף ס'פענצמער.
טו איך אַ מאַך-אויף ס'פענצמער.
כ'בין זיכער געווען —
אינדרויסן שטייט דער טויטנוואַנגן
מיטן שוואַרצן ברעט,
מיטן שוואַרצן ברעט.

אינדרויסן שמעקן בלומען.
פייגל זינגען אין די בוימער.
ס'גייט אויף דער באגינגען
דער נאכט-שומר
לעשט די לאמפן.

מיין אומרואיק געמיט
ווערט פול מיט פרייד:
נאך האב איך צייט,
נאך האט מיין לעבן נישט פארבליט.

מיין געליכטע שיקט מיר צו א בריוו:
„היינט ביים ערשטן אונט-שטערן
דערווארט איך דך ביים לאמטערן
וואס ביים אלטן ברונעם.“

כ'האָב אויפגעאַטעמט טיף —
וואַסער פרייד!
כ'האָב גענאָרט
איר צו זאָגן
פון מיין ליבע און מיין פרייד.

כ'האָב קוים דערוואָרט
דעם ערשטן אַוונט-שמערן
און לויף צו מיין געליבטער,
און לויף צו מיין געליבטער.

אינס טריבן שיין פון לאַמטערן
וואָרט אַ שוואַרצער טויטנוואַגן
און דריי קברות-לייט,
און דריי קברות-לייט.

אויף א ווייס-פארשנייעטן בוים

ס'קראקעט א שווארצע קרא
אויף א ווייס-פארשנייעטן בוים.
איך בין אלט און גרא.
ס'נענענט מיין לעצטע שעה.
איך זע דיך שוין קוים.

ווען די קארשן-בויער האבן געבליט,
האב איך דיך געזוכט אונטער זיי.
ווען אויף דער ווארעמער ערד האט געשימ
זיינע בליטן דער מאי,
האב איך געגלויבט:
עס זענען דיינע טריט.

כ'האב געווארט אויף דיר. מיינע אויגן
האבן דיך אויסגעקוקט אין אלע הימל-עקן.
די פייגל זענען פארפלוין.

פאנאנדערגעפאלן די בלומען.
דער הארבסט איז אוועקגעגאנגען
אויף גאלדיקע בלעטער.
אויף די וואסערן האבן געזונגען די שוואנען
און געלאזשן אלע בענקשאפטן.
אויף די שטערן זענען איינגעשלאפן
די געטער.
פארגאנגען זענען מייע פארלאנגען.
דו ביזט נישט געקומען.

אויף א ווייס-פארשניימן בוים
קראקעט די שווארצע קרא.
זי קראקעט מיין לעצטע שעה.
ס'צימערן מיר די הענט.
איך בין גרא.

ענדלעך ביזטו דא.
איך זע דיך שוין קוים.

אויף א שעקספירישן מאַטיוו

ליבסטע, געה נאך נישט אוועק —

נאך גליט

מיין טאג ווי ס'לעצטע גאלד

אויף די בוימער-שפיצן.

אין די צווייגן זינגט די נאכטיגאל

מיר א יוגנט-ליד.

ליבסטע, געה נאך נישט אוועק.

ניין, ס'איז נישט די נאכטיגאל,

וואָס זינגט.

ס'איז די שוואַרצע קראַ

וואָס לאַכט.

דיין לעצטע שעה

הילט-אין די בוימער-שפיצן.

ניין, ס'איז נישט די נאכטיגאל

וואָס זינגט.

ס'איז די קראַ וואָס לאַכט.

מאסקובאל

ס'פייפן פלייטן, ס'קלאפן קאסטאניעמן.
ס'איז א גרויסער מאסקן-פעסט.
פרויען, וויין און פאקל-שיין.
א פרעמדער שטיי איך ביי דער טיר —
און קוק אריין.
עס פארבעטן מיך
די ליבע געסט,
די ליבע געסט אין מאסקן-צוג.
מע הויבט צו מיר א בעכער וויין,
מע זאגט צו מיר: קום אריין —
נו, קום אריין.
מע בינדט מיר צו די אויגן —
מע גיט מיר אין די הענט אריין
א יונגפרוי ליב און וואונדערשיין,
מע זאגט צו מיר: טאנץ מיט איר, —
זי האט דיך ליב, זי ווארט אויף דיר.
ס'פייפן פלייטן, ס'קלאפן קאסטאניעמן.

ס'פייפן פלייטן, ס'קלאפן קאסטאניעטן.
פרויען, וויין און פאקל-שיין.
מאסקעס מאנצן קארעהאד.
מאסקעס מאנצן מענועטן.
כ'טרעט אריין אין טענצער ראד.
כ'הויב די פיס
און מאנץ מיט איר
מיט פארבונדענע אויגן
און דריק זי פעסט
און רעד צו איר
ליב און זיס.
א הא, א הא,
יונגפרוי ליב און וואונדערשיין,
ליבסט מיך אינם גרויסן פעסט
פון פרויען וויין און פאקל-שיין?
זי ניקט אויף יא.
מאסקעס מאנצן מענועטן.
ס'פייפן פלייטן, ס'קלאפן קאסטאניעטן.

ס'פייפן פלייטן. ס'קלאפן קאסטאניעטן.
 ווי גוט מיר איז!
 ווי גליקלעך כ'בין!
 יונגפרוי ליב און וואונדערשיין,
 דאָס גליק איז זיס,
 אַ טאַנץ מיט מיר און הויב די פיס,
 איך טאַנץ איצט אויס די גרויסע ליבשאַפט,
 גיט מיר נאָך אַ בעכער וויין!
 זי ניקט אויף יאָ.
 אַ פּרעמד געלעכטער.
 עס לאַכן הויך די מאַסקן-געסט.
 יונגפרוי ליב און וואונדערשיין,
 ליבסט מיך טיף און אומבאַקאַנט
 און טאַנצסט מיט מיר —
 אַ האַ, אַ האַ,
 וואָס לאַכט אזוי דער מאַסקן-פּעכט?
 מ'לאַכט פון מיר?
 זי ניקט אויף יאָ.

כ'רייס פון ד'אויגן דעם פארבאנד.
אינם זאל אין העלן
שמראמט דאס ליכט פון אלע מירן.
ביי רויע ווענט
אויף שווארצע שוועלן
פלאקערן ליכטער און פאקעלן.
ס'לאכן נימפעס און סאמירן,
קאלאמכינעס און פיעראטן,
ס'גיסט זיך וויין פון גאלדענע בעכער.
ס'קרייען הענער אויף די דעכער.
ס'פאטשן בראווא טויזנט הענט.
ווייס-אנטבלויזטע מענטשן-מעכטער
קושן זיך אין ווילדער ליבשאפט
מיט שווארץ-מאסקירטע מענטשן-זין.
פרעך און פרעכער
גיט ס'געלעכטער.
מיך פירט אין טאנץ א מאנעקין,
א קאלטער הוילער מאנעקין.
ס'פייפן פלייטן. ס'קלאפן קאסמאניעטן.

סמראפע און קעגנסמראפע

.1

דאָס געוויין פון דער געטיין איזים

וויינט מיט מיר.

וויינט מיט מיר.

אין תהום פון דער נאכט

איז פארלוירן געגאנגען

די זון.

אין תהום פון דעם טויט

איז פארלוירן געגאנגען די ליבע.

ווער קאן געפינען דאָס ליכט

אין תהום פון דער נאכט?

ווער קאן געפינען די ליכשאפט

אין תהום פון דעם טויט?

וויינט מיט מיר.

וויינט מיט מיר.

2.

דער טאנץ פון דעם לוסטיווייב אַניטראַ

באַקראַנצט מיט רויון אייער קאַפּ,
איר מענער.
הייבט הויך די גאַלדענע בעכער
מיט וויין.
אזוי פיל ליכט אויף די קעפּ!
אזוי פיל ליכט אויף די קעפּ!
אַניטראַ טאַנצט
דעם טאַנץ פון דער זון.

באַגלייט מיט גאַלדענע האַרפעס אייער געזאַנג,
איר יונגפֿרויען.
די פֿלויטן אין בלויען געשפּיל.
די פֿויקן אין שאַליקער פֿרייד.
אַניטראַ טאַנצט
דעם טאַנץ פון דער ליבשאַפּט.

די נאַכט פֿאַלט פֿאַנאַנדער
ווי דאַס פינצטערע איי
פון דעם אַנהייב.

די זון — א גאלדענער פויגל
פליט אונדז אנטקעגן
אין פרייד פון דער וועלט.

די פליימן אין בלויען געשפיל.
די פויקן אין שאליקער פרייד.

דער טויט פאלט פאנאנדער
ווי דאס איי
פון דעם סוף.

די ליבע — א גאלדענער פויגל
פליט דארט אריין
אינעם טונקל פון איר געבורט.

באגלייט מיט גאלדענע הארפעס אייער געזאנג,
איר יונגפרויען,

וועלט-לידער

מרינק-ליד

די וועלט איז אַ מונקעלער בעכער.
די נאכט איז אַ פינצטער געטראַנק.
אין הימל שמאַרבן די שמערן.
די לבנה הענגט קראַנק אויף אַ בוים
און גאַפט :
ווי בלאַס איז די וועלט!
די וועלט איז דער טרוים
וואָס שאַפט
אין דער פינצטער
און וויקסט נישט קיין אויסוועג.
צו וואָס טרוימען, איר ברידער?
אונדזער טרוים האָט קיין האַפט.
לאַמיר שמאַרבן
ווי אין הימל די שמערן.

ארקטישע זומער-לידער

1.

אויפן צפון-ים פארן מיר אין די ווייטקייטן.
די ווייטקייטן זענען איינגעהילט אין נעפל.
אינמיטן וואסער און וואלקן וויגט זיך די שיף.
פייפט יאמערלעך די שיף.
די וואסערן פינצטערן זיך אין נעפל. וויקלען זיך.
וויקלען זיך.

אמעמען טיף.

א, וועלט, ביסט דאס וואונדערלעכסטע משל
און דער טיף-זיניקער באשייד.
אויך לעבן איז א גאנג אין ווייטן לאנד.
ווי אויף דער שיף זענען מיר צוזאמען —
און זענען די איינזאמקייט.
מיר זענען די נאענט —
און זענען די ווייט.
א וועלט, ביסט דאס וואונדערלעכסטע משל
און דער טיפזיניקער באשייד.

.2

ווי גוט צו מיר איז די וועלט

איך האב געליבט א פרוי.
זי האט מיר נאָר איינמאל אַ קוש געטון —
און כאלד אוועק צו אַנ'אנדערן.
איך האב זי אַנטוישט.
איך בין געבליבן אליין — און באַרוישט.
פאַר מיר האַט די ליכטיקע וועלט זיך פאַרמאַכט.
די פרוי האַט מער וועגן מיר נישט געטראַכט.
זי האַט זיך געשפּילט מיטן אַנדערן.
כ'בין געבליבן אליין מיט מיין פיין.
כ'האב אַנגעהויבן צו וואַנדערן.

די צפון-הימלען זענען פון שטילסטן גאלד
און איידלסטן בלוי.
די צפון-וואסערן — ליכטיק און גרוי
ווי די אויגן פון דער געליבטער פרוי.
די שיף שוועבט ווי א ים-פויגל, די ווייסע זעגלען צעלאזן.

ווי גוט צו מיר איז די וועלט!
די וועלט איז מיין איינזאם געמיט.
ווינטן גלעטן מיך און פייפן א טרייסטנדיק ליד.
אין דער שקיעה-צייט גליט
די זון ווי מיין בענקשאפט.
עס רוען אלע ווייטקייטן אויפן וואסער
און וויגן מיך צו —
און זאגן מיר: רו!
ווי גוט צו מיר איז די וועלט.
נאָר די פרוי — זי האָט מיך פאַרלאָזן.

3.

א י י נ ז א מ ק י י ט

זיי מיר שטילער צפון-ווינט —
טרייב נישט די שיף אזוי שנעל.
פון אפענעם ימ'יקן רוים
איבערן ליכטיקן שוים
קומט אן א מעווע געפלוויגן.
א מעווע איז פריילעך און העל
ווי דער ליכטיקער שוים
אויפן וועל.
היינט ביינאכט האט געזאגט מיר א טרוים:
„א מעווע טראגט דיר א בריוו.
טראגט דיר א בריוו“.

עס האט זיך די מעווע אויפן מאסמ-בוים פון שיף
אנידער געשמעלט.
זי וויגט זיך צוזאמען מיט די זעגלען
און קוקט אויס די איינזאמע וועלט.
א פאלשער טרוים!
די מעווע, זי טראגט נישט קיין בריוו.
טראגט נישט קיין בריוו.
בלאז שמאקער, צפון-ווינט,
טרייב ראשער די שיף!

4.

א שיף קומט אונדז אנטקעגן

פון הימל און וואסער זענען די נעכט און די טעג
אויפן ים.
דא ליגן גרוי די איינזאמקייטן. זיי האבן נישט קיין וועגן.
זיי זענען די ווייטקייט און זענען דער ברעג.
זיי בלייבן אייביק דא — און גייען אייביק אוועק.
א שיף קומט אונדז אנטקעגן.

זי טויכט אויף פון די מיפענישן
פון איינזאמען ים.
און וויגט זיך.
און וויגט זיך. —
פלוצים פארהילכט די רוימען איר יאמערלעך געשריי.
אזוי שרייען די וואסערן צום הימל,
אזוי רופן די וואסערן צום מענטש.
די שיף ווערט ווידער פארשטומט.
זי האט א ווארונג געברומט,
און שווייגט ווידער אין גרויען וועלטישן סוד
און וויגט זיך אין אומעט אויף כוואליעס און ווינט.
און פארשווינדט.

.5

די זון צוועלף ביינאכט

אין די אַרקטישע ימים
צוועלף ביינאכט,
לייכט די זון בלאַס אין די הימלען
און לאַזט די טעג נישט פאַרגיין.
אויף מידע וואַסערן דרימלען
די טעג ווייס און פאַרשמאַכט
ווי פאַרוועלקטע בלומען.
צוועלף ביינאכט.
די טעג טוען אויס זייערע פאַרבן
און בענקען צום סוף.
אין בלוי-גרויען נעפל גליט
די זון צוועלף ביינאכט,
גליט גרויזאָם.

אנ-אייביקע לאמטער
הענגט דא ביים וועלט-סוף.
א רויט-בלאסע זון אין די ביינאכטיקע הימלען!
אנ-אייביקער מאַג
ליגט אויף די צפון-וואַסערן
און שטאַרבט נישט
און וואַכט
צוועלף ביינאכט.

דא פאַרמאַכט
די וועלט נישט איר אויג.
אויף דער שטילער שוועל פון דער וועלט
לייכט דא העל
די זון, די טוימע לאמטער
און קאן זיך נישט לעשן.

.6

דאָס ליד פון ליבע און טויט

ים-פאַרער, וואָס האָבן געזען דעם טויט,
דערציילן :
אַפט טאַנצט ער אויף די שווימיקע כוואַליעס
ווי אַ רויטער קליינער מעפיסטאַפּל,
אין אַ העל-בלויען מאַנטל
און אין גילדענע פאַנטאַפּל.
דער טויט איז נישט שרעקלעך,
ער טאַנצט אויף די כוואַליעס אין אַ מיצל מיט גלעקלעך.

אנדערע דערציילן:
ער שווימט אויף א ברעט
פון א פארזונקענער שיף.

אנדערע האבן געזען:
א גאלדענע בריק
לאזט זיך אראפ פון א ראזיקן וואלקן.
עס שטייט דארט דער מויט
אין סאמעט אין זייד —
פייפט אויף א פלייט.

איך האב אים געזען אין ווייטן איינזאמען צפון.
א העלע זון-נאכט.
דער מויט טוט אן זיין קיניגלעכע פראכט, —
גאלד און בלויקייט.

גייט שלאָפן
אויף אַנ'אינזל פון פעלז און פון אייז-בערג.
ווייסע שפיציק-צעטורעמטע אייז-בערג.
זיי הויבן זיך און גלאַנצן אינמיטן דעם ים-ברויז
ווי פאַרכצומע קאַמעדראַלן.
עס שאַלן
די ימ'ישע תהומ'ען.
עס שרייען און פלוכן די רוימען.
דער ים איז אין שטורעם!
העל איז די אַרקאַטישע זון-נאַכט.
קאַלט שיינען די הימלען מיט אייביקע טעג.
אין אַ פאַלאַץ אַ קלאַרן און בלויען.
אין וואונדערלעך ליכט.
גייט שלאָפן דער טויט.

עס וויגט אים א יונגפרוי
און זינגט אים א וויג-ליד
און וויגט אים צו רו
אינמיטן דעם ים.
זי גלעט אים און קושט אים
אין אייביקער ליבשאפט
און קעמט אים די באַרד
מיט א גאַלדענער קאַם.

זי גלעט אים און קושט אים
אין אייביקער ליבשאפט
און קעמט אים די באַרד
מיט א גאַלדענער קאַם.

שיף "בראצנא". אויף ארקטישע ימים.
יולי-אויגוסט, 1938.

על גרעקא

ער האט זיך אויסגעצויגן הויך און העכער
ווי א טונקעלער אסקעט.
אין דער האנט געמראגן א גאלדענעם בעכער
מיטן ליכט פון דער וועלט.
אין אן-אונט שפעט
האט ער אויסגעגאסן דעם גאלדענעם בעכער
מיטן ליכט פון דער וועלט
איבער בלאסע גאמישע דעכער.
דאס וועלט-ליכט איז געווארן בלאס און טונקל.
דאס וועלט-ליכט איז געווארן (ווי א פרומער אסקעט)
בלאס און טונקל.

דאָס וועלט-ליכט איז געוואָרן בלאַס און בלאַסער
און קראַנק.

אויסגעצערט פון אינערלעכער פיין —
פון אומגעשמילטער בענקשאַפט צו זיך אליין.

די וועלט איז פאַרגאַנגען אין דעם פאַרפייניקטן ליכט.
די וועלט האָט פאַרצימערט אינם טויטלעכן שיין.

דאָס ליכט האָט זיך אויסגעטון

פון זיין ליכטיקייט

פון זיך אַראַפּגעוואָרפן דאָס גאַלדענע קלייד

פון פרייד.

דאס ליכט איז געבליבן אין טונקעלן טרויער
ווי א פארטריבענער גאט —
אליין.

אינם וועלט-ליכט האט געלויכטן
דאס לייד
פון א פארפייניקטן גוף,
וואס שטרעקט אויס זיינע הענט
ווי א רוף
אין די שאטנס.

קרייז-שפיל

פאר מיר שיידט זיך פאנאנדער דער וועג
צווישן נעכט און מעג.
די מיר פון דער וועלט שטייט אפן.
צו אלע אנהויבן,
צו אלע סופן
פירט נאר איין טריט.
איין טריט.

די ערד איז א מפולת מיט אויסגעהאקטע פענצמער.
דארט פייפט א קאפעליע געשפענצמער.
לצים מאנצן קאדריל
אויף אומענדלעכע פליינען.
די וועלט-אקס דרייט זיך אויף ניינען.

פאר מיר שיידט זיך פאנאנדער דער וועג
צווישן נעכט און מעג.
דער וועלט-הימער איז אוועק.
ער איז אנטלאפן.
די מיר פון דער וועלט שטייט אפן.
צו אלע אנהויבן,
צו אלע סופן,
פירט נאר איין טריט.
איין טריט.

**

די שיפן זענען אוועקגעגאנגען אין ליכטיקע וואסערן.
די שיפן האבן פונאנדערגעלאזט די זעגלען.
די שיפן זענען אוועקגעשוואומען ווי ליכטיקע פייגל
וואס טראגן בשורות
איבער זוניקע וואסערן.

פינצטערע נעכט.
ווינטן האבן געבלאזן איבער פינצטערע וואסערן.
די שיפן זענען צוריק געקומען ווי שווארצע געשמאלטן.
די שיפן זענען צוריקגעקומען
ווי וועלט-אבלים
איבער פינצטערע וואסערן.

**

כ'בין געלעגן קראַנק אין בעמ.
דאָס לעבן איז אויסגערוגען פון מיין אינגעווייד
ווי וויין פונם בעכער.
ס'ווערט שפעט.
רויטע זון פארזינקט צווישן שוואַרצע דעכער.

טונקלקייטן פאלן צו.
אויף אַ זילבערנעם מעלער
דערלאַנגט מיר עמיצער אַנ'אומבאַקאַנטע פרוכט.
זאַפטיק-קיל איז איר הוימ.
אויפן זילבערנעם מעלער שאַטנט זי זיך רויט.
איך האָב זי פאַרוזוכט
די זעלמענע פרוכט פון טויט.
די הענט ווערן מיר שוואַכער, קילער.
אין מיר אינעווייניק ווערט שטילער,
ווערט שטילער.

האַרנסט

די יאַרן פאַלן-אַפּ פון מיר
ווי בלעמער פון אַ בוים.
די וועלט גייט-אויס אין האַרבסט.
איך זאָג צו מיר: דו שטאַרבסט —
דאָס לעבן איז אַ טרוים.

אין האַרבסט גייט-אויס די וועלט.
דער טויט איז גאַלד און הימל-בלוי.
אַ וויסער שוואַן שווימט שמיל-אַזוי.
זוניק לייכט דאָס פעלד.

וויי איז מיר, מיין לעבנס-שעה
קלינגט-אויס אַ שטומע גלאַק.
אַ שאַטן וויגט זיך איבער מיר.
אַ האַנט קלאַפט שמיל אין מיר —
כ'בין שוין נישטאַ.

ע פ י ג ר א ם

די וועלט איז א טעאטער-שפיל.
די אילוויע — דאס העלע ליכט
פונם בינע-מאג.
אילוויע איז אויך —
שמילע צויבער-נאכט,
לבנה'ש-בלאם.
פארטראכט.
געשיקט געמאכט
דאס אויג אפצונארן.
אין די קיניגלעכע פאנפארן
בלאזט א קלאון.
אילוויע —
זי קומט מיט גאלדענע טריט
און מאלט,
אויף ביליקן מעקטור,
וועלטן שיין און האלד.
קאמעדיאנטיש רעקוויזיט.

אבער דאס וויסן
איז די הינטער-קוליסן.
דאס וויסן
איז די הינטער-קוליסן.
הינטער וויסן-קוליסן-וואנט
אין מעפיסטאפעליש געוואנד
רויט —
שטייט
שמיל
און גרייט
דער מויט —
און ווארט אויף א צייכן —
אויפצוטערען אין שפיל.

וואן-גאג אדער די קונסט

ליד צו דער אילוזיע

א ווייס מישמוך, אן ערדענע קרוג און א רויו א רוימע —
אלע וועלמן טוען זיך אויף און אלע וויימע זיינען.
אין פרייד לייכטן-אויף אלע פיינען.
ס'שטארבן אלע לעבעדיקע און ס'וועקן זיך די מוימע.

א ווייס מישמוך, אן ערדענע קרוג, א רוימע רויו,
א צווייגל בעז אין אן ארימען מאפ —
אלע וועלמן לייגן אוועק דעם קאפ
אין דער דאזיקער ווינציקער שוים.

אין א וויים טישטוך, אין אן ערדענער קרוג, אין א
רויטער רויו

האט ער אויסגעלייזט די גארע וועלט.
עס העלט

דער לעצטער טאג ארויס פון דער ליימענער קרוג.
אין גאלדענע שייך קומט צו גיין דער לעצטער טאג.
עס פליסטערן ציטערנדיק די פינצטערנישן און לייכטן
זיך פאנאנדער.

עס שיינען-אויף אלע זונען
און עס צינדן זיך אלע שמערן.
ווי בלומען צעבלעטערן זיך אלע באהאלמענע פריידן.
עס שמעקט מיט גן-עדן.

אין א רויטער רויו און אין א פאר הארכסטיקע בלעמער
זינגען-אויף אלע געמער.

וועלט-שפיל

איך בין געזאנגען, געזאנגען און געזאנגען
און געמיינט, אז ס'איז די וועלט.
טויבע שטילקייטן האבן מיר געקלונגען ווי געזאנגען,
פוסטע טרויעריקייטן האבן מיר געלאקט ווי פארלאנגען,
א שאטן האט געמיניעט — כ'האב געמיינט, אז עם העלט.

די וועלט איז א ליכט-שפיל אין אן אייביקער נאכט —
און איך בין אן ארימער קאמעדיאנט.
די שמאטע אויף מיין לייב העלט איך פאר מלכותדיק
געוואנד,
ס'ברעט, אויף וועלכן כ'טאנץ, איז דאס גליקלעכע לאנד,
און מיין קלאוניש פנים — עם וויינט און עם לאכט.

די וועלט איז שפיל אין שאטנס. און איך, אן
אפגעפארבטער שארבן,
ווער געצויגן אויף א שמריקל. עמיץ פליסטערט מיר: ליידי!
עמיץ פליסטערט מיר: האב פרייד!
דאן איז פארביי מיין צייט
און איך מוז קלאמפערשט שטארבן.

מיון הונט ניק

א, ניק, מיון שווארצער פודעל ניק,
תמיד זענען מיר צוזאמען —
מיר האבן נישט קיין געמיינזאמע שפראך.
דו גלויבסט אין מיר גאר א סך,
הענגסט-אן אין מיר דיין אומעט, הענגסט-אן אין מיר
דיין גליק

בין נאר אן ארימער נישטיקער מענטש —
דו גלויבסט, אז אין אויבן
פון אלע וועלטן שטיי איך, און בין דארט דער
אלמעכטיקער גאט,
און אלע וועלט-עשרותן שטייען מיר צו געבאט.
דאס טרייבן די געטער מיט מיר שפאט
אין דיין טרויעריקן הינטישן גלויבן.

בין א געפענטעמער קנעכט —
דו האלסט מיר פאר א געוואלטיקן האר
און דיר געפעלט
וואס מיט גרויס חכמה האב איך באשאפן אזא
וואונדערפולע וועלט —
איך בין נאר דער גרעסטער נאר.

ווילסט, אז א וועגלאזער זאל דיר פירן.
קוקסט מיר פארבאנדן אריין אין די אויגן
און פארלאנגסט נישט מער ווי א ביין
פון דעם וואונדערלעכן ז י י י .
וואוהין כ'גיי מיט דיר שפאצירן.

א ל י מ פ

פונקט ווי אין שוישפיל, אויף טעאטער-ברעמער, —
אזוי

האָבן די געמער

זיך אָנגעטון איימעלע און נאַרישע וועלטן,

זיך אויסגעשמירט די געמלעכע פנימער אויף בלוי,

זיך אַרויפגעזעצט די זונען ווי גילדערנע קרוינען —

אויף די קעפּ

און מאַכן זיך פאַר העלדן,

אַט די אייביקע אַלימפישע פאַרשווינען.

און רייטן-אַרויס אויף פערד

און פאַכען מיט אַ שווערד

איבער דער פוסטער און אַרימער ערד —

און רייטן און רייטן

אַן רוימען און אַן צייטן —

און פאַכען כסדר מיט אַ שטומפיקער שווערד:

אַ האַ! אַ האַ!

אַ האַ! אַ האַ!

פונקט ווי אין שוישפיל דער כאָר :
ס'איז צו לאַכן און צו שפּאַטן.
די געטער זענען וואַרע דאָן-קישאַטן.

איבער לידיקע אייביקע רוימען
רייַטן די געטער אויף הימלישע פּערדלעך
און זוכן מיט ליכט אַ פיינט
אינם נאַמענלאָזן זיי —
די געטער זוכן אַ פיינט.
וועמען?

סך-הכל זענען זיי אַליין,
עלענט און אַליין
אין אַלע וועלטן.
האַבן צומאַל נישט קיין צייט און קיין שעה
אויף צו וויסן ווי זיי האַלטן אין דער וועלט —
און ממש קיינער איז אַרום זיי נישטאַ.

זיי רופן און רופן, — און ווער הערט?
נישט קיינער.

אזוי שטייען

די געמער פון די וועלטן,

מיט זונען ווי קרוינען אויף די קעפ

און פאָכען מיט אַ שווערד,

פלוכן און שעלטן

און שרייען —

אויף אַ פאַר טרוקענע מענטשלעכע ביינער.

פונקט ווי אין שוישפיל דער כאָר:

ס'איז צו לאַכן און צו שפּאַטן.

די געמער זענען וואַרע דאָן-קישאַטן.

די געטער מאכן-צו די אויגן — זיי חלומט זיך עפעס :
האסטיקע פערד-טריט. פיינט רוקן-אן.
זיי זענען מכלומרשט אינמיטן אין שלאכט —
און רופן.
א מענטש גייט אין לבנה-שיין און טוט א זיפין.
נעמען זיי אים אן פאר דער פיינטלעכער מאכט.
געטער אין קרוינען, אויף הימלישע פערדלעך,
פאכען אין דער לופט
מיט זייער קלאמפערשט בלוטיקער שווערד —
און הערן — און הערן —
ווי עמיץ — קלאמפערשט דער פיינטלעכער מענטש —
רופט זיי ביים נאמען
און וויל ביי זיי צונעמען די נארישע וועלט.
משוגענע טרוימען !

דער מענטש מוט נאָר גיין
אין שמילן לבנה-שיין.
אַלץ איבעריקע איז שוים, ניט מוין.
אין די ליידיקע קאַסמישע רוימען
דרייען זיך פוסטע שאַטנעס ווי מילן,
דרייען זיך, דרייען זיך געשווינד
אין אייביקן פינצטערן ווינט,
רייצן זיך און שפילן
מיט די געטער —
רייצן זיך און שפילן
מיט די געטער.

פונקט ווי אין שוישפיל דער כאָר :
ס'איז צו לאַכן און צו שפּאַטן.
די געטער זענען וואַרע דאָן-קישאַטן.

בראמא'ס שלאָף

(הינדוסיש)

בראמא, דער אין-סוף
ליגט אויפן געלעגער
פון אייביקן שלאָף,
פון אייביקן טרוים.
אייביקייט איז שלאָף.
גאַטהייט — איז טרוים —
רו.

טאַטלאַזע פאַרטראַכטקייט.
נאַר דער מענטש איז וואַכקייט.

אונטערן פייגנבוים
זיצט דער מענטש —
קוקט צו
בראמא'ס שלאָף.

בראמא ליגט אויפן געלעגער
אין אייביקן שלאף.
בראמא אַטעמט ווי אַ געבערנדיק ווייב.
וועלטן אַנטשטייען, —
וועלטן פאַרגייען
אין בראמא'ס אַטעם.
יעדע וועלט איז אַנ-אַנהויב,
יעדע וועלט איז אַ סוף.

אונטערן פייגנבוים
זיצט דער מענטש —
קוקט צו
בראמא'ס שלאף.

בראמא האָט גאָר נישט געהאַט
אַחוץ זיך אליין.
בראמא איז אַנטשלאָפן געוואָרן.
בראמא שאַפט וועלטן —
און קאָן זיך נישט דערמאָנען
פון ווען-אַן ער שאַפט זיי.

בראמא איז מאַט
ווי אַ געבערנדיק ווייב.
פון אַלע עקן
לאַכן די געטער
פון בראמא'ס אַנמעכטיקער גרויסקייט.
אויף אַלע ווינמן זיצן די געטער —
שאַקלען מיט די קעפּ.
פון אַלע פינצטערנישן פליסערן
די געטער מיט שפּאַט:
ווער קאַז קומען און וועקן,
ווער קאַז קומען און וועקן
דעם גרויסן גאַט?

אונטערן פייגנבוים
זיצט דער מענטש —
קוקט צו
בראמא'ס שלאַף.

די געטער קוקן ארויס פון די הימל-עקן
ווי אויסטערלישע פייגל.
די געטער שרעקן
זיך אין זייער פארלאזנקייט
און לאכן
די געטער זענען בלינד ווי פלעדער-מיוז
בייטאג —
זעען נישט דעם וואכן
מענטש, וואס איז קליין,
וואס זיצט אונטערן פייגנבוים —
האלט אין דער האנט
די ט א ט
ווי א שטיין.
ער קאן בראמא'ן וועקן.
ער קאן בראמא'ן וועקן.

אונטערן פייגנבוים
זיצט דער מענטש —
קוקט צו
בראמא'ס שלאף.

ווינטער-לאנד

(בינעזש)

אין די גראַע וואַלקענעם
בליען לוסט-גערטענער,
לוסט-גערטענער.
די שנייען שימן זיך שטיל.
שימן זיך שטיל,
ווי פּרילינגס-בלימן
אויפן ווינט.

אין מיין האַרצן וועלקט די ליבע.
מיינע לידער פאַרווייען
ווי האַרבסט-בלעטער.
ווי האַרבסט-בלעטער
אויפן ווינט.

די לבנה שמייכלט בלאַס
איבער די פעלדער.
די וועלדער רוישן אין טוימלעכן ליכט.

א משל מיט א נמשל

ס'איז א משל אויף צו לאכן :

אויף א גינגאלד בענקל
זיצט א מאנדארין אין א בלוי-זיידן געוואנד,
ס'געוואנד איז אויסגעהאפטן און אויסגענייט
מיט פייגל און מיט דראכן.
נעבן א גרויסן בלומען-טאפ
דעם מאנדארין צופיסנס
זיצט שמיל דער שלאף
און דרימלט און שאקלט מיטן קאפ
ווי אן אלטער נארישער פילאזאף.
אינמיטן באלויכטענעם געצעלט אויף דר'ערד
ליג איך. איבערן האלז
שוועבט מיר א בלומיקער שווערד.
זאגט דער בלוער מאנדארין צום נארישן פילאזאף:
זיך נאָר אַ רגעלע שמיל,
זאל ער נישט דערוואַכן.

אינם גאלדענעם לאנד פון טרוים.
אונטער א ווייסן קארשן-בוים,
זיצן שלאף-מיידלעך —
איידעלע געשמאלטן פון ליכט און שוים.
שפינען א גאלדענעם פאָדים.
נייען פאר מיר קיניגלעכע בגדים.

דער בלויער מאנדארין טוט מיטאמאל א קלאפ
מיט א זילבערנעם שמעקן —
און זאגט צו דעם נישטיקן פילאָזאָפישן לץ,
דעם שלאף:
אויף א זילבערנעם וואַגן,
געשפּאַנט אין זיבן בלויע קעץ,
זאל ווערן אַריינגעטראַגן
די וועלט —
זאל ווערן אַריינגעטראַגן
די וועלט —
און טוט נאָך אַמאל א קלאפ מיטן זילבערנעם שמעקן
און הייסט מיך וועקן,
און הייסט מיך וועקן.

אינם גאלדענעם לאַנד פון טרוים,
 אונטער אַ ווייסן קארשן-בוים,
 זיצן שלאָף-מיידלעך —
 איידעלע געשמאַלטן פון ליכט און שוים.
 שפינען אַ גאלדענעם פאַדים.
 נייען פאַר מיר קיניגלעכע בגדים.

אַ פענצטער טוט זיך אויף. עס העלט
 אַ שטיק פון שוואַרצן הימל מיט זיבן גרינע שמערן.
 באַלד טוען זיך הערן
 פויקן, צימבלען, פידלען און טראַמפייטן.
 העלע מיידלעך פעכערן מיט צווייגן,
 בוקן זיך, מאַכן רעוועראַנסן,
 שימן ווייסע קווייטן.
 ווי אַ ווילדער באַק
 שפּרינגט דער שלאָף — דער ליץ.
 זיבן גרויסע בלויע קעץ
 ברענגען אַריינצוטראַגן די וועלט,
 ברענגען די וועלט.

אינם גאלדענעם לאנד פון טרוים,
אונטער א ווייסן קארשן-בוים,
זיצן שלאף-מיידלעך —
איידעלע געשמאלטן פון ליכט און שוים.
שפינען א גאלדענעם פאדים.
נייען פאר מיר קיניגלעכע בנדים.

ווי א פאפירענער בלענדיק-פארביקער לאמטערן
קוקט-אויס די וועלט. מ'טוט מיר אן
דאס מלכות-געוואנד.
מיט גרויס פארטאד טוט מען מיך פירן
צו א העלפאנט-ביינערנעם טראן.
מ'זעצט מיך אויבן-אן.
מ'שמעקט מיר אריין די וועלט אין דער האנט
און מ'הייסט מיך רעגירן —
און מ'הייסט מיך רעגירן
מיט דעם דאזיקן פאפירענעם לאמטערן.

אינם גאלדענעם לאנד פון טרוים,
 אונטער א ווייסן קארשן-בוים,
 זיצן שלאף-מיידלעך —
 איידעלע געשמאלטן פון ליכט און שוים.
 שפינען א רוימן פאדים.
 נייען פאר מיר לזישע בגדים.

ס'לאכן זיבן גרינע שמערן.
 ס'פלאמערן בלוי די קיניגלעכע פענער.
 ס'קלאפן די טאצן, ס'בלאזן די פאנפארן,
 ס'פייפן די פליימן, ס'שאלן די טראמפייטן.
 ס'זינגען די פאעטן, ס'לאכן הויך די נארן.
 ס'שימן זיך קווייטן.
 ס'קרייען די הענער.

פייגל אויף די דעכער,
 מיין אין די לעכער
 לאזן הערן:
 זאל לעבן דער מלך פון דער וועלט,
 זאל לעבן דער קלוגער מלך פון דער וועלט.
 ס'לאכן זיבן גרינע שמערן.

אינם גאלדענעם לאנד פון טרוים,
אונטער א ווייסן קארשן-בוים,
זיצן שלאָף-מיידלעך —
אידעלע געשמאלטן פון ליכט און שוים.
שפינען א ווייסן פאָדים.
שפינען א ווייסן פאָדים.

אזוי זיך איך אויפן טראָן
און האַלט די וועלט אין דער האַנט —
דעם פאָפּירענעם לאַמטערן,
אין צימער ווי אַ פּיש און קלער —
נישט מער,
וואָס מיר ביי דער זייט
שטייט אַ הענקער מיט אַ שווערד אַ רוימער —
שטייט אויך און טרייסלט זיך אַ טוימער —
און שטיל שטייט און וואַכט דער שלאָף.

ס'הייסט: מיך היטן פילאזאף און לץ
און זיבן בלויע קעיץ.
הערט זיך א קול פון הינטער דער וואנט:
אדוני קיניג, כ'האב דיר אנפארטרויט די וועלט,
הנה זיי-זשע וויסן,
מאמער לאזט דו זי אראפ
און זי ווערט, הלילה, צעריסן —
אזוי האק איך דיר אפ דעם קאפ,
האק איך דיר בלי-נדר אפ דעם קאפ.

אינם גאלדענעם לאנד פון טרוים,
אונטער א ווייסן קארשן-בוים,
זיצן שלאף-מיידלעך —
איידעלע געשמאלטן פון ליכט און שוים.
שפינען א שווארצן פאדים —
נייען פאר מיר טרויער-כגדים.

נו, גענוג געזעסן אויף דעם כסא-מלוכה.
איך וויל נעמען די וועלט —
דעם ליכטיקן פאפירענעם לאמטערן —
און וויל גיין אויסזוכן די קוואלן פון גן-עדן.
און וויל גיין אויסזוכן אלע ליידן און פריידן.
און וויל גיין אין די הימלען דארט אנצינדן אלע שמערן —
און אנצינדן אלע לבנות, און אנצינדן אלע זונען.
ס'קאן זיכער אלץ ווערן געפונען
מיט אזא וואונדערלעכן לאמטערן.
ס'קאן זיכער אלץ ווערן געפונען
מיט אזא וואונדערלעכן לאמטערן.
נו, גיי איך האַפּערדיק-גיך
ווי אַ קיניג אין בלוי-גאלדענע שייך.

דער הענקער טוט לייכט א פאך
מיט דער שווערד דער רוימער.
עס מרייסלט זיך ביינערדיק דער טוימער.
טוען שמיל א מיאז די זיבן בלויע קעץ.
לאכט סודותדיק דער לץ.

אינם גאלדענעם לאנד פון טרוים,
אונמער א ווייסן קארשן-בוים,
זיצן שלאף-מיידלעך —
איידעלע געשמאלטן פון ליכט און שוויץ
שפינען א פאדים, א פאדים, —
נייען פאר מיר מתים-כגדים.

נו, גיי איך,
עפן פאמעלעך די טיר פון מיינ קיניגלעך געצעלט
און טראג-ארויס די וועלט
אין דרויסן,
און טראג-ארויס די פאפירענע וועלט אין דרויסן.
און טראג-ארויס די פאפירענע וועלט
אויפן פוסטן ווינט —
און דער פוסטער ווינט איז קיל.
שטיל
טוט א בלאז
דער פוסטער ווינט
און לעשט מיר אויס די וועלט —
און לעשט מיר אויס די וועלט —

לעשט מיר אויס די ליכטיקע וועלט.
וויי מיר, די וועלט איז א זייפן-בלאז —
די ליכטיקע וועלט איז א זייפן-בלאז.
האָפּ, האָפּ, —
שפּרינגען די מיז אין די פינצטערע לעכער.
פון אלע פינצטערע דעכער
קומען געפלוויגן
קראַען, — און פיקן מיר אויס די אויגן.
ס'לאַכט הויל און ביינערדיק דער שויטער.
דער הענקער מיט דער שווערד דער רויטער
האַקט מיר אָפּ דעם קאַפּ.
האַקט מיר אָפּ דעם קאַפּ.

אינם גאלדענעם לאנד פון טרוים,
אויף א ווייסן קארשן-בוים
הענגט מיין בלינדער קאפ,
הענגט און וויגט זיך אויפן ווינט.
מיין קאפ איז אלט און גרא.
עס פיקט פון אים א קרא.
שלאף-מיידלעך —

איידעלע געשטאלטן פון ליכט און שוים —
זיצן שמיל און וויינען,
זיצן שמיל און וויינען,
זיצן שמיל און וויינען.

אט די טרויעריקע מעשה האט גאר א טיפן זין,
גאר א טיפן זין:

השם יתברך איז דער בלויער מאנדארין.
און דער לייכטזיניקער וועלט-מלך בין איך.
דער לייכטזיניקער וועלט-מלך בין איך.

דער יונגער קאליף

זיילן-הויף אין קאליפס פאלאץ.
זיילן פון איידעלן רויטלעכן מארמאר.
מארמאר-זיילן — שמילע פארשטיינערטע פארנאכטן.
פארנאכטן קיינמאל נישט פארגאנגענע.
אינמיטן הויף א שפרונג-ברונעם.
דעם ברונעם באשאמנט א בוים
מיט גאלדענע מאראנצן.
עס הענגען די מאראנצן צווישן די בלעטער
ווי קליינע זונען צווישן צעריסענע בלויקייטן פון הימלען.
דער יונגער קאליף האט פארלאזן דעם הארעם —
פארלאזן דאס געליכסטע ווייב אויפן געלעגער פון
רויטע טעפיכער.

דער יונגער קאליף שטייט איינזאם אינמיטן די זיילן פון
רויטלעכן מארמאָר.

דער יונגער קאליף שטייט אין שאַטן פון בוים
מיט גאָלדענע מאַראַנצן.

דאָס וואַסער פליסט אין שפרונג-ברונעם.

דאָס געוואַנד פונם איינזאמען קאליף שמעקט מיט
דעם לייבלעכן דופט

פון דעם ווייב.

דער קאליף טראַכט: ווי אייטל דאָס לעבן איז
און ווי פאַרגענגלעך.

פֿי אַר דן

די וועלט איז שיין און וואונדערבאר.
איך בין קליין און קראַנק און אַרים.
מיין בלום איז בלאַס און וואַקסט צווישן קברים.
די וועלט איז שיין און קלוג. איך בין אַ נאַר.

אונז טראַגט די שיף אין די פֿיאַרדן פון נאַרוועגן —
בערג, הימל, ים און רעגן.
ליכט, ווייכער און געלעכטער.
אן אַפענע האַנט שמרעקט זיך אַריין דורכן פענצטער.
איבער מיר שטייט ביז אַ וועכטער.

אין די פינצטערע שויסן פון די בערג שמייכלט וויסט דער ים.
פֿיאַרדן.
זון און נעפל. ווייסע נעכט, ווי מעג, וואָס זענען געשמאַרבן.
נאַרדן.

אינדרויסן ווינט און איינזאמקייט.
די שוף ווינט זיך באפאנגט און באלויכטן. וואלצער.
פארלעך שפאצירן גליקלעך אויפן דעק.
א גאט, איך בין די מוין, וואס גאט איר גליק מיט שרעק.

א גאט, די וועלט איז שיין און וואונדערבאר.
מיך טראגט א שיקזאל א קראנקן אין די פיאַרדן.
מיין מאַג איז בלאַס, ווי א ווייסע גאכט אין גאַרדן.
און איך בין א גאר.

לידער פון יאפאן אייביקייט

אין מעמפל.
די אומענדלעכע גאטהייט
זיצט צווישן צוויי לאטאס-בלומען.
צוויי פאפירענע לאמפיאנען
לייכטן איר צוקאפנס.
די אומענדלעכע גאטהייט
שלאפט אויס די אייביקייט
אויפן שטח צווישן צוויי
לאטאס-בלומען.
א קליינע יאפאנערין
אין א בלוי-זיידענע קימאנע
היפט צו ווי א שמעטערלינג
צו דער שלאפנדיקער אייביקייט.
זי בוקט זיך דריי מאל
די קליינע יאפאנערין.
פאטשט דריי מאל מיט די הענט.
די קליינע יאפאנערין
וועקט די אומענדלעכע גאטהייט
פון איר וועלט-שלאף.

אין לוסט-הויז

די לאמפיאנען לייכטן טונקל.

אויפן ראנד פונעם לוסט-הויז
זיצן די יאפאנערינס
ווי לייכטע לעבעדיקע בלומען.
זיי בוקן זיך טיף צו מיר
און לאכן.
לאכן שטיל און באשיידן.

די לאמפיאנען לייכטן טונקל.

די קליינע יאפאנעריין
טוט מיר אן
א בלויע געבלימלע קימאנע.
זי בוקט זיך טיף צו מיר,
די קליינע יאפאנעריין,
און לאדט מיך איין
אויפן געלעגער פון דער ליבע.
ווען כ'האב זי געליבט —
שטייט זי אויף פון געלעגער —
זי בוקט זיך טיף צו מיר
ווי צו א גאט.

די לאמפיאנען לייכטן טונקל.

וויין-ליד

בראָט מיר דאָס רוימלעכע פלייש
אויף דער גליאיקער קוילן-פּאַן,
אַ קליינע סוּז-קי!
באַשיט דאָס פלייש מיט איידעלע געווירצן. —
דער בשמיקער רויך דאַמפט אין מיינע נאַזלעכער.
דיינע טונקעלע אויגן שמייכלען טיף
און שיף.
דיינע קליינע הענט באַוועגן זיך
איבער דער רויט-צעגליטער קוילן-פּאַן.
דערלאַנג מיר, סוּז-קי, דעם רייז-וויין
אין דער שמילער וואונדערלעכער שאַל.
גענען דאָס געטראַנק צו מיינע ליפּן
ווי דעם זויס פון אַ חלום.
דיינע טונקעלע אויגן שמייכלען טיף
און שיף.

ל י ב ע

פארן פענצטער בליט די קארשן-צווייג.
אויפן שווארץ-זיידענעם קישן ליגט
די שארפע שווערד.

פארן פענצטער בליט די קארשן-צווייג.
אין די מילד-בלויע הימלען
ווייסט זיך אין שניי
דער אפהאנג פון פודזשי-סאן.

איבער די וואסערן פליט דער פויגל.
סו-זוקי שטייט אויפן ברוקל
קוקט אים נאך.
פעכערט זיך מיט א פעכער.

געבעט

דיינע שווארצע האַר
טורעמען זיך הויך
ווי די טעמפלען פון דער נאכט.

אין געבעט
האַלסטו צו די אויגן
און דיין פנים איז בלייך
ווי דער מאַג פון טרויער.

פון דער וואַזע
דיר צופוסנס
הייבן זיך אַרויס
צוויי בלאַסע כריזאנמעמען
ווי געשטאַרבענע זונען.

וועלט-שאטן

די שיף הייסט טאטומא-מארו.
איבערן ים ווילדעוועט דער מייפון.
די יאפאנער
צימבלען אויף גיטארעס.
אין א טונקעלן ווינקל שטייט א ייד
געהילט אין טלית און תפילין,
שאקלט זיך און דאוונט.
די שיף הייסט טאטומא-מארו.
איבערן ים ווילדעוועט דער מייפון.
די יאפאנער
צימבלען אויף גיטארעס.

מאנאג-פרוכט

בודא האט פארגליכן די חכמה
צו דעם טעם פון דער מאנאג-פרוכט.
ווען כ'האב פארווכט
די מאנאג-פרוכט
האב איך געהאט אויף מיין צונג
דעם זיסלעכן טעם
פון דער וועלט-חכמה.

אין דעם פלייש פון אנטאנס
האב איך געפילט
די רויטלעכע פעלדער פון מזרח
און זיינע טונקעלע הימלען —
און אין דער באנאנע —
דעם שטיין טרויער פון דער וועלט.

*

**

צום טעמפל פון דער גאטהייט
פירט אן אלייע פון שמיינערנע לאמטערן.
די וועגן צו דער דערקענטעניש
זיינען פארהוילן.

דער כוהן טראגט א זיידענעם ארנאט.
ער זיצט פאר דער גאטהייט
און פויקט אויף א פויק —
דער חכם ווייסט נישט
ווי צו רעדן צו דער דערקענטעניש
און דאס געוואנט אויף זיין לייב
איז צעריסן.

איינזאמקייטס־לידער

וועלט-געפיר

פינצטער שוועכט די שוועסטער נאכט.
איינזאם רוט דער ברודער שטיין
אויפן פעלד.
כ'בין נישט אליין
אין דער וועלט.
גלעט מיך די פינצטערע נאכט,
טרייסט מיך דער איינזאמער שטיין,
ביסט נישט אליין
אין דער וועלט.

ברודער בלאט אויפן בוים.
שוועסטער בלום אויפן פעלד.
כ'בין נישט אליין
אין דער וועלט.
פליסטערט דער בלאט אויפן בוים,
שמעקט די בלום אויפן פעלד :
ביסט נישט אליין
אין דער וועלט.

בעמלער-ליד

- כ'שטיי אויף א הויף אין בונטע אָפגעריסענע טריקאָטן —
דריי אַ הייזעריקע קאָטערינקע.
קוק-אָרויף צו די פענצמער.
זינג אַ ליד —
טראַ-לאַ-לאַ, טראַ-לאַ-לאַ.
מיין אייגענער לייבלעכער שאָטן
שטייט ביי אַן אָפן פענצמער,
ווי דער מאַנספאַרשוין דער שענסמער,
אין זיידנס און אין שמינקע —
טראַ-לאַ-לאַ, טראַ-לאַ-לאַ.
- כ'פאַרברעך די הענט —
ער האָט מיך דערקענט —
טראַ-לאַ-לאַ, טראַ-לאַ-לאַ.

איך בין אלט און קראַנק —
הויט און בייך.
מיין שאַפּן יונג און שלאַנק,
עלעגאַנט און פיין —
אין אַ צילינדער אין אַ שוואַרצן —
הערט-צו מיין געזאַנג,
הערט-צו מיין געזאַנג.
מיר איז טרויעריק אויפן האַרצן —
כ׳זינג אַ ליד
פון טויטע און פון בלומען.
כ׳זינג אַ ליד
פון אַ מענטש, וואָס גייט אין אַן אייביקער נאַכט
און ווערט נישט מיד —

א מענמש, וואס טראכט און טראכט
און ווערט נישט מיד.
איז אין ערגעץ נישט דערקומען —
האט זיך צו גאר נישט נישט דערטראכט —
טרא-לא-לא, טרא-לא-לא.
כ'שטרעק-אויס בעטלדיק די האנט.
מיין שאטן פרעך און עלעגאנט
ווינקט צו מיר און לאכט —
טרא-לא-לא, טרא-לא-לא.

כ'פארברעך די הענט —
ער האט מיך דערקענט —
טרא-לא-לא, טרא-לא-לא.

כ'בין דער זינגער אויפן הויף,
א בעטלער אין פאראצישע טריקאטן.
איך קוק צו אים ארויף,
צו מיין שאטן —
און זינג, און זינג :

פון מאמעס, וואָס ליגן אין דער ערד פארשארט,
פון האַפענונגען, וואָס האַבן גענארט,
פון יאָרן, וואָס האַבן זיך נישט דערוואַרט,
פון ליפן, וואָס האַבן געגארט,
פון אויגן, וואָס האַבן געזוכט, געזוכט,
זיך אַנטוישט — און געפּלוכט
און ווי וואַלד-פלעמלעך זיך פאַרלאַשן...
האַפּ, האַפּ,

כ'טאַנץ און שאַקל מיטן קאַפּ —
טראַ-לאַ-לאַ, טראַ-לאַ-לאַ.

מיין שאַטן פּרעך און עלעגאַנט
בויגט זיך אַריבער דעם פענצטער-ראַנד
און וואַרפט מיר אַראָפּ
גוט האַרציק אַ גראַשן —
טראַ-לאַ-לאַ, טראַ-לאַ-לאַ.

כ'פאַרברעך די הענט —
ער האַט מיך דערקענט —
טראַ-לאַ-לאַ, טראַ-לאַ-לאַ.

צו א נעגערין

שוואַרץ מיידל, אויף דיין פנים וואַרט די נאַכט.
אין מיין האַרץ וואַרט די ליבע.
קום מיט מיר אונטערן פאַלמען-בוים.

אין שאַטן פון דיין ווילדן גאַט
טאַנץ פאַר מיר.
עס טאַנצט די נאַכט.

אויף דיינע וואונדערלעכע הענט
לייכטן

אין דער גאַלדענער זון
די פינצטערקייטן
פון דער וועלט.

פאר מיר איז גענוג

דער גארטן שטייט אין פולן צווייט.

פאר מיר איז גענוג

א בלימל אין מעפל וואסער.

די לבנה לייכט אויף די דעכער.

פאר מיר איז גענוג

א ליכטל פאר א גראַשן.

געזאנגען פון אומשמערבלעכקייט!

פאר מיר איז גענוג

דאָס בלאַסקייט פון תכריכים.

געזאנגען פון ליבשאַפט!

פאר מיר איז גענוג

א קלאַפ אין מיין פענצטער.

פארלעש דעם לאמטערן אין דיין האנט...

אין די שענקן
זיצן פרינקער ביים וויין.
אין די איינזאמקייטן
זיצן חכמים.
וואוהין זאל איך גיין?

פארלעש דעם לאמטערן
אין דיין האנט,
א ברודער.
די פינצטער ווייסט בעסער דעם וועג.

אין דער נאכט
רוישט א בוים אויף א קבר.
אין דער נאכט
וויינט א ווייב אין באגערן.
וואוהין זאל איך גיין?

פארלעש דעם לאמטערן
אין דיין האנט,
א ברודער.
די פינצטער ווייסט בעסער דעם וועג.

לידער וועגן טויט

ט ר י נ ק - ל י ד

אויף אַ בריק פון גאלד און בלוען פאַרצעליין
שטייט אַ שאַטן העל און שלאַנק,
מאַכט מיט די ליפן ווי צום געזאַנג,
האַלט אַ בעכער מיט געטראַנק.
עס זאָגט דער שאַטן אויפן בלוען פאַרצעליין:
דו מוזט היינט פריילעך זיין,
טרינק וויין!

אַ וואונדערשיינער שאַטן אויפן בלוען פאַרצעליין
הייסט מיך פריילעך זיין.

קילער אָונט פּאַלמ-צו. דער שאַטן ווינקט און הויכט העכער
דעם בלוי-גילדערנעם בעכער.
ס'טונקלט רוי דער הימל. איך ציטער. האָב מוט, —
ווינקט דער שאַטן, — קום, מיין וויין איז זיס און גוט,
פון אַלע זומערס האָב איך אויסגעקעלטערט ס'בלום.
אַ האַן קרייט אויף די דעכער.

אַ וואונדערשיינער שאַטן אויפן בלויען פּאַרצעליין
הייסט מיך פריילעך זיין.

איך גיי-צו נענטער. זאכט
וויקלט זיך אַרום אַ האַנט אַ ווייסע, צאַרט און לאַנג,
טוט מיר דעם וואונדערלעכן געטראַנק אַ דערלאַנג
און לעשט זיך אויס ווי נעפל. אַלץ לעשט זיך אויס אין נעפל.
ס'איז גאַרנישט. אויפן דאָך קרייט דער האַן.
דער טויט האַט מיך צום נאַר געמאַכט,
דאָן האַט ער געלאַכט.

אַ וואונדערשיינער שאַטן אויפן בלויען פּאַרצעליין
הייסט מיך פריילעך זיין.

וויג - ליד

נאכט.

אין אַ טויטנבעט
לייג איך מיך צו רו.
העסלעכער סקעלעט
זעצט זיך צו מיר צו,
שטשירעט-אויס די ציין,
וויגט מיך צו און לאַכט.

וויג מיך, וויג מיך צו,
העסלעכער סקעלעט.
זינג מיר אויס מיין ליד.
איך בין אַלט און מיד.
וויג מיך, וויג מיך צו,
העסלעכער סקעלעט.

צי נאַר איין די פיס,
דרימל-איין אין שלאַף.
ס'האַלט מיט דיר ביים סוף —
טויט איז שטיל און זיס.

וויג מיך, וויג מיך צו,
העסלעכער סקעלעט.
זינג מיר אויס מיין ליד.
איך בין אלט און מיד.
וויג מיך, וויג מיך צו,
העסלעכער סקעלעט.

כ'זיץ ביי דיר און וואך —
האָסט נישט מער צו האָפּן.
ס'רופט דער טויט דיך שלאָפּן.
ס'טונקלען זיך די קברים.
ס'וואַרט אויף דיר דער וואַרים.
כ'וויג דיך צו און לאַך.

וויג מיך, וויג מיך צו,
העסלעכער סקעלעט.
זינג מיר אויס מיין ליד.
איך בין אלט און מיד.
וויג מיך, וויג מיך צו,
העסלעכער סקעלעט.

ווי א מאמע ס'קינד
טוט מיך טויט א גלעט,
גלעט מיך דער סקעלעט.
טראַגט מען ס'שוואַרצע ברעט.
אין קוימען וויינט דער וויינט.

וויג מיך, וויג מיך צו,
העסלעכער סקעלעט.
זינג מיר אויס מיין ליד.
איך בין אלט און מיד.
וויג מיך, וויג מיך צו,
העסלעכער סקעלעט.

ט ו י ט ע

איך קען טויטע —
זיי קאנען נישט אנטשלאפן ווערן
דעם אייביקן שלאף.
זיי ליגן אויפן בעט
ווי אויף א וועג פון אומגעשטילטן האפן.

דארט האט זיי געטראפן
דער טויט ווי א דעמאן.
זיי זיינען אלט געווארן אינם טויט
און ליגן
געלע ווי וואקס.
זייערע מיילער
זיינען צעקרימט און אפן
און פינצמער
ווי זיי וואלטן שטומע
געשריגן
און געמאנט פארגעלמונג
פארן בזיון צו שטארבן.

איך קען טוימע —
זיי ליגן אין די בעמן
ווי רואיקע געמער אויף טראַנען.
זיי זיינען בלאַס
ווי אייביקייט.
אַרום זיי איז שטילקייט.
זיי קוקן מיט קילקייט
פון אייביקער חכמה.
זיי ווייסן פון אַלעם
נאַר ווילן זיך גאַרנישט דערמאָנען.

לידער פון שמארבן

דער טויט האט מיר געזוכט ...

דער טויט האט מיך געזוכט טיף אין דער פינצטערער ערד
און העכער

אין די שנייען פון די בערג.

דער טויט האט מיך געזוכט ביי די גאלדענע בעכער
פון פארשווערער

פול מיט פארסמטן וויין.

דער טויט האט מיך געזוכט אויף די מערק

וואו קלאונס לאכן

דאס מענטשלעכע געוויין.

דער טויט האט מיך געזוכט מיט זיין שווערד.

דער טויט האט מיך געזוכט אויף אויפגעברויזטע ימ'ען.

דער טויט האט מיך געזוכט אין פייכטע טונקעלע וועלדער

און אין וויסמע נעכט אויף מיין בעט.

דער טויט האט מיך געזוכט אין די פלאמען

פון צעברענטע שמעט.

.2

ווען כ'בין געגאנגען שטארבן

ווען כ'בין געגאנגען שטארבן
בין איך געלעגן אליין.
אויפן טיש איז געשטאנען
א בעכער מיט וויין.
כ'האב גארנישט געוואלט.
כ'גיי שטארבן.

ווען כ'בין געגאנגען שטארבי
האט געקלאפט ביי דער טיר.
אפשר אן איינזאמע פרוי.
כ'וויל גאר נישט פון איר.
כ'גיי שטארבן.

א מענטש וואס גייט שטארבן
האט אלצדינג אין זיך,
די וועלט און די וועלטן,
דעם וויין און די ליבע —
א מענטש, וואס גייט שטארבן.

אז כ'בין געשטאָרבן

אז כ'בין געשטאָרבן
 זיינען מיט מיר מיטגעשטאָרבן מיינע טרויעריקייטן.
 די בלאַסקייט פון דעם אומענדלעכן
 האָט זיך אויסגעלייגט אויף מיין פנים.
 אַרום מיר האָט גערוט
 די רואיקייט.

ערשט אין קבר —
 אין דער פינצטערניש —
 האָב איך אויסגעזאָגט
 דעם אמת פון מיין זיין.

איך בין צעפאלן.
 מיין צעפאלנקייט
 האָט זיך אויסגעמישט מיט פינצטערניש,
 מיט ערד.
 פון מיין פנים איז אַראָפּ די הויט
 ווי אַ מאַסקע נאָכן מאַסקנבאל.

מיין טויטנקאַפּ האָט געגרינזט
 אין דער פינצטערקייט.
 אין דער אייביקייט אַריין האָב איך אַרויסגעלאַכט
 דאָס געלעכטער פון מיין גורל.

וועלט־סוף

אין די טונקל-טריבע הימלען גליט די זון —
אן אויסגעפלאקערטער קין.
אלע ווייטקייטן זענען איינגעשרומפן.
דער שטארקער לייב ברומט ווי א שוואכע בין.
דער הויכער העלפאנט —
איז סך-הכל אזוי גרויס ווי א שפין.
און ווער איז דער לעצטער מענטש?
ווער איז דער לעצטער האר פון דער וועלט?
א ייד.

די העכסטע ביימער זענען קליין
ווי דאס נידעריקסטע גראז.
די וועלט — אין לעצטן בין-השמשות.
די וועלט איז קאלט און ווייס.
די שיינע בלומען, די זוניקע זומערס —
פארוואנדלט אין אייז.
אלע שיינקייטן
זענען אויסגעגאנגען.
אלע קלוגשאפטן —
האפענונגסלאז.

און ווער איז דער לעצטער מענטש? ווער איז דער
לעצטער האר פון דער וועלט?
א ייד.

אין די טונקעלע הימלען די זון — קוים זי גליט.
א, די קלוגע וועלט איז אלט און מיד.
די קלוגע וועלט איז שוואכזיניק —
די קלוגע וועלט ווייסט נישט, ווען טאג און ווען נאכט.
אויף די וועלט-שנייען רופט א קול:
צייט צו שטארבן! צייט צו שטארבן!
אלע מלכים און אלע חכמים
זענען געקומען און האבן געבראכט
די קרוינען און די חכמה.
רעזיגנירט — און שמיל געשטארבן.
שמיל געשטארבן.
זייער טרויער-ליד
האט ארויסגעלאכט
א לעצטער ייד.

די אומעמיקע וועלט מאכט חשבון.
ס'האט זיך גענומען וועקן
אין איר ס'געוויסן.
עס האט געטון א קלונג.
אומהיימלעך האט א בלאז-געטון א שופר.
פון דער וועלט'ס טונקעלע עקן
איז פאמעלעך געקומען צו גיין
א ייד מיט א שטעקן.

אין די הימלען גליט פויל די זון —
אן אויסגעפלאקערטער קין.
עס קומט-צו-גיין דער לעצטער ייד.
א גראער איינגעהויקערטער ייד,
און לייגט-אויס פאר דער וועלט
זיין אייביקע סחורה :

פון אלע ווירקלעכקייטן ברענגט ער — די אומדערגרייכטע
טרוימען.

פון אלע וועלטן ברענגט ער אהער די פוסטע רוימען —
און דעם שיטערן רויך ברענגט ער אהער פון קוימען.
אין דעם לעצטן מאָג האָט דער לעצטער ייד
אויסגעשמעלט דעם לעצטן יאָרד.

און ער זאָגט:

דאָס שפּיל איז צו ענד —

צו ענד די ליידן און פּריידן.

מיר מוזן זיך שייידן.

און עס גיט אַ צימבל אויף זיין שמעקן

דער לעצטער ייד פון דעם לעצטן יאָרד

און זינגט דאָס לעצטע ליד:

„פון אייך אלעמען, פון אייך אלעמען —

פעלקער, מלכים, פּילאָזאָפּן,

האַט מיך דער לעצטער וועלט-מאַג אַמווינציקסטן געטראָפּן.

אַפּילו די פינצטערע זון

האַט מיך פון דאַנען נישט פאַרטריבן.

איך האָב געהאַנדלט מיט גאַרנישט —

ביים גאַרנישט בין איך פאַרבליבן.

איר האט נאכגעיאגט די וועלט —
איך בין פון איר אנטלאפן.
איר האט געהאפט און געגלויבט —
איך האב נישט געגלויבט אין האפן.
נ, האט איר קלאמפערשט דערגרייכט אייערע פארלאנגען? ...
איך בין אין ערגעץ נישט דערגאנגען.”

דאן האט דער ייד זיך אנגעטון טלית און תפילין
און געטון דעם לעצטן זיפן פון דער וועלט —
א זיפן גאר א שטילן.
דאן האט דער ייד א ווארף-געטון דער וועלט זיין לעצטן
גראשן —
און זי האט זיך פארלאשן.

א י נ ה א ל ט

7.....	נעזאנג צו די מוזעס
35—9	׳יבער־פידער
100—37	וועלט־פידער
109—101	איינזאמקייטס־פידער
120—110	פידער וועגן טויט
126—121	וועלט־סוף

ווערק פון י. י. טרונק

פון דער נאטור. נאָוועלן. (פּאַרלאַג גיטלין, וואַרשע.)
פּוּגנבײַמער און אַנדערע דערציילונגען. (פּאַרלאַג „די צײַט“, וואַרשע.)
מידע. נאָוועלן. (פּאַרלאַג פּנחס גראַאָבאַרד, וואַרשע.)
אידעאָליזם און נאַטוראַליזם אין דער ייִדישער ליטעראַטור. (פּאַרלאַג
„קולטור־ליגע“, וואַרשע.)

צווישן ווילן און אַנמערטיקייט (ח. ד. נאַמבערג). (פּאַרלאַג „קולטור־
ליגע“, וואַרשע.)

יאָסעפּוס פּלאַוויוס פון ירושלים און אַנדערע היסטאָרישע נאָוועלן.
(פּאַרלאַג „קולטור־ליגע“, וואַרשע.)

ייִדישע קולטור־פּראָגן און דער סאַציאַליזם. (פּאַרלאַג „קולטור־ליגע“,
וואַרשע.)

נאָענט און פּרעמד. עסויס. (פּאַרלאַג „קולטור־ליגע“, וואַרשע.)
שלום עליכם (זיין וועזן און זיינע ווערק). (פּאַרלאַג „קולטור־ליגע“,
וואַרשע.)

וועלט־חשבון (פּראָזע און לידער וועגן דער וועלט).
סאַציאַליסטישע אימפרעסיעס. (פּאַרלאַג „קולטור־ליגע“, וואַרשע.)
מביה און מנחס־מענדל אין ייִדישן וועלט־גורל. (פּאַרלאַג „ציקאַ“,
גיריאַרק.)

פוילן (זכרונות און בילדער). ערשט בוך. פּאַרלאַג מעדעם־קלוב,
גיריאַרק, ג. י.